

Betegtájékoztató

Hasi ultrahangvizsgálat

Az ultrahangvizsgálat során a különböző szervek akusztikus sajátosságaik, hangvisszaverő képességük alapján különülnek el egymástól. Egyes kórfolyamatok megváltoztatják a szervek hangvisszaverő képességét, ezáltal kimutathatóvá válnak. A vizsgálat jelentősége, hogy az emberi szervezetre teljesen ártalmatlan, semmilyen biológiai károsító hatása nincs, így szükség esetén többször is megismételhető.

Az ultrahangkészülék vizsgálófeje magas frekvenciájú, az emberi fül számára hallható hangok feletti tartományba tartozó hanghullámokat (ultrahang) bocsát ki. Ezeknek a hanghullámoknak egy része a különböző felületekről visszaverődik, szóródik, más része elnyelődik. A visszaverődő hullámokat - a radarhoz hasonlóan - érzékeli a vizsgálófej, elektromos jelekké alakítja át azokat, melyekből a készülék monitoron látható képet állít elő. Míg a folyadékokon és tömör szerveken könnyen áthatol az ultrahang, addig például az epekövekről, a belekben lévő gázokról, csontokról visszaverődik, így a mögöttük lévő területek ún. "hangárnyékba" esnek, azokról vélemény nem mondható.

A legtöbb készülék nemcsak egyetlen testtájék vizsgálatára alkalmas, a különböző vizsgálatokhoz más és más frekvenciával működő, illetve más formájú, méretű vizsgálófejre lehet szükség. Vizsgálhatók még az emlők, a nyakon a nyálmirigyek, az erek, a pajzsmirigy, a lágyék erei és a környezetükben lévő nyirokcsomók, a szem, a herék és gyakorlatilag az egész vázizomzat és az ízületek.

A hasi ultrahangvizsgálat során a beteg hanyatt fekszik az ágyon. Hasát szabaddá teszi a ruháktól. Bőrét az ultrahanghullámok terjedését elősegítő zselével kenik be. A vizsgálófejet ráhelyezik a bőrre, esetleg kissé rá is nyomják a hasára. Az orvos a vizsgálófejet mozgatva alkot képet a különböző szervekről.

A hasi vizsgálat, főleg, ha az eperendszert és a hasnyálmirigyet vizsgálják, akkor sikeres, ha a páciensnek üres a gyomra. Általában a vizsgálat előtt 4-6 órával tanácsos utoljára enni. Ennek ellenére a beteg a rendszeresen szedett gyógyszereit egy korty vízzel beveheti, ez nem zavarja a vizsgálatot.

A húgyhólyag és a környezetében lévő szervek vizsgálata akkor eredményes, ha a hólyag vizelettel jól telt. Ezért vizsgálat előtt néhány órával bő folyadékfogyasztás (lehetőleg szénsavmentes) javasolt.

Ha a vizsgált személy cukorbeteg, kérdezze meg a beutaló orvost, hogy a vizsgálat előtt bevegye-e a gyógyszerét, beadja-e az inzulinját, megeheti-e a reggelijét.

A vizsgálat találati biztonsága nem százszázalékos. Előfordulhat, hogy például epekövek, a májban lévő elváltozások csak ismételt vizsgálatokkal mutathatók ki. Nagyban növeli az eredményességet a megfelelő előkészítés, de nagyon zavaró, ha a belekben sok gáz van.

A ruhára esetleg rákenődött zselé könnyen lemosható. Veszélytelen, korlátlan számban ismételt vizsgálat. Önmagában a vizsgálat fájdalommentes. Azonban, ha hasi fájdalom okát (például epehólyag-gyulladás) keresik, előfordulhat, hogy a vizsgálófejjel a hasfalra gyakorolt nyomást kellemetlennek érzi.